

การสร้างคู่มือเพื่อพัฒนาการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส พื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

The Development of Material Administrations Handbook for Expansion Schools in Mae Hong Son Province

ศรายุทธ เงามคำ^{1*} นวพร ชลาธิษณ์² ชลธิดา ณ ลำพูน³
Sarayut Ngocome¹ Nawaporn Chalarux² Chontida na Lamphun³
¹⁻³ วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Mae Hong Son College, Chiang Mai Rajabhat University
* Corresponding author email: sarayut9428@gmail.com

(Received: 13 September 2022, Revised: 14 December 2022, Accepted: 14 December 2022)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากร จำนวน 219 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD การทดสอบค่าที (t -test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาและการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านพบว่า การจำหน่ายพัสดุ การบำรุงรักษาพัสดุ อยู่ในระดับมาก ส่วนการจัดหาพัสดุ และการควบคุมพัสดุ อยู่ในระดับปานกลาง 2) เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์ ผลปรากฏ ดังนี้ 2.1) เปรียบเทียบปัญหาและการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่งานพัสดุ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2.2) เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำแนกตามประสบการณ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ รายด้านประกอบด้วย การจัดหาพัสดุ การควบคุมพัสดุ การบำรุงรักษาพัสดุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการจำหน่ายพัสดุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารงานพัสดุ, โรงเรียนขยายโอกาส

ABSTRACT

The purposes of the research were A study of problems material administrations of Expansion Schools. The populations included 219 people. The research instrument is a questionnaire and the reliability was 0.95. The gathered data was analyzed by using mean, standard deviation and mean difference tests with statistical t-test, one-way ANOVA and scheffe's test. Research findings found that 1) Problems and material administrations of Expansion Schools. overall, it's at a moderate level. Considering each aspect, it was found that distribution of supplies, parcel maintenance are at a high level while procurement of material and material control at a moderate level. 2) Comparison of material administrations of Expansion Schools. problems classified by location and experience. The results appeared as follows: 2.1) Comparison of Problems and material administrations of Expansion Schools. classified by position Overall and each aspect there is not significant in statistical. 2.2) Comparison of material administrations of Expansion Schools. Problems classified by experience each aspect there is not significant in statistical. Each aspect consists of procurement of material, material control, material maintenance each aspect there is not significant in statistical. Material distribution section, It was statistically significant at the .05 level.

Keywords: Material Administrations, Expansion Schools

บทนำ

การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของส่วนราชการได้มีการวิวัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในภาครัฐโดยให้มีการปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายการจัดซื้อจัดจ้างรวมไปถึงเห็นควรให้มีบทกำหนดโทษทางอาญากับเจ้าหน้าที่ของรัฐรวมถึงผู้สั่งการที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริตเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างจึงเป็นที่มาของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ พ.ศ.2560 ของกระทรวงการคลัง ซึ่งการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐได้กำหนดกรอบแนวปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวโดยใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้เงินงบประมาณของแผ่นดิน รวมไปถึงต้องการให้หน่วยงานของรัฐวางแผนและประเมินผลการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสามารถสร้างความเชื่อถือให้กับทุกภาคส่วนได้ (กระทรวงการคลัง, 2560)

การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลนั้น ได้จัดโครงสร้างการบริหารออกเป็น 4 กลุ่มงานซึ่งประกอบไปด้วย กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารงานทั่วไป ในส่วนของการบริหารงานงบประมาณมุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

สภาพปัญหาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 ปัจจุบันโรงเรียนชาดบุคลาการตำแหน่งเจ้าหน้าที่พัสดุได้ปฏิบัติงานเป็นการเฉพาะ โรงเรียนหลายแห่งต้องแต่งตั้งครูผู้สอนมาทำหน้าที่เจ้าหน้าที่พัสดุ ทำให้เกิดอุปสรรคในการบริหารงานพัสดุ ครูที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่เกี่ยวกับพัสดุยังขาดความรู้ ความเข้าใจในระบบงานพัสดุ จึงต้องเริ่มศึกษาค้นคว้าและทำความเข้าใจกับงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเป็นภาระค่อนข้างหนักสำหรับครูที่ต้องสอนไปพร้อมกันด้วย ดังนั้น จึงพบว่าโรงเรียนมักประสบปัญหาการบริหารงานพัสดุ การติดต่อเอกสารและการขนส่งสินค้าในการจัดซื้อจัดจ้างไม่สะดวกในเรื่องการคมนาคม การควบคุมการเบิกจ่ายพัสดุขาดความรัดกุม ทำให้เกิดการสูญหาย และไม่มีการจัดเก็บพัสดุครุภัณฑ์ที่เป็นระเบียบ ซึ่งปัญหาข้อบกพร่องเหล่านี้ ทำให้การบริหารงานพัสดุของโรงเรียนดำเนินไปอย่างขาดความมีประสิทธิภาพ การใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา ไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ระบบบัญชีต่าง ๆ ไม่ครบถ้วน/เอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายบางอย่างไม่เป็นไปตามระเบียบและบุคลากรของหน่วยตรวจสอบภายในไม่สอดคล้องกับหน่วยรับตรวจ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1, 2562)

จึงสรุปได้ว่าแม้งานด้านการเงินและพัสดุจะไม่ได้เป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาโรงเรียน แต่เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในทางปฏิบัติมีความสำคัญมาก และจำเป็นสำหรับการบริหารงานของโรงเรียนไม่น้อย ในแง่การสนับสนุนงานด้านอื่น ๆ ให้ดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ได้รับจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อจัดจ้างเกี่ยวกับงานพัสดุเป็นประจำทุกปีงบประมาณนั้น จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาการบริหารงานพัสดุ เพื่อจะได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุว่ามีปัญหาอย่างไร และแนวทางการพัฒนางานพัสดุ ตลอดจนนำผลการวิจัยเสนอเป็นข้อมูล และสร้างคู่มือการบริหารงานพัสดุให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำไปปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาและการบริหารงานพัสดุกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน โดยมีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน 219 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น

1.1 ตำแหน่ง

1.1.1 หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ/เจ้าหน้าที่พัสดุ

1.1.2 ผู้บริหาร/ครู/บุคลากร

1.2 ประสบการณ์การทำงาน

1.2.1 ประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี

1.2.2 ประสบการณ์ตั้งแต่ 5-10 ปี

1.2.3 ประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาการบริหารงานพัสดุของของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แม่ฮ่องสอน เขต 1 ใน 4 ด้าน ได้แก่ 2.1 การจัดหาพัสดุ 2.2 การควบคุมพัสดุ 2.3 การบำรุงรักษาพัสดุ 2.4 การจำหน่ายพัสดุ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาค้นคว้าวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยแบบสอบถามเกี่ยวกับพัฒนาการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. จัดทำหนังสือขออนุญาตและขอความร่วมมือจากกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. จัดส่งแบบสอบถามจำนวน 219 ฉบับ ให้แก่ผู้บริหาร จำนวน 19 ชุด ครู บุคลากร จำนวน 200 ชุด ของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนแล้วผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์โดยให้ค่าน้ำหนักของคะแนนแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปคิดเป็นร้อยละ 100

4. นำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติโดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าและการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

1. ศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนโดยใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนจำแนกตามตำแหน่ง วิเคราะห์ผลโดยการทดสอบค่าที (t-test)

3. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำแนกตามประสบการณ์ ด้วยการวิเคราะห์โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe's method)

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผุ้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน

ตารางที่ 1 สถานภาพของผุ้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน

สถานภาพ	ประชากร	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
1. หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ/เจ้าหน้าที่พัสดุ	19	100
2. ครู/บุคลากร	200	100
รวม	219	100
ประสบการณ์ทำงาน		
1. ไม่เกิน 5 ปี	133	60.70
2. ตั้งแต่ 5-10 ปี	75	34.20
3. มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	11	5.00
รวม	219	100

จากตารางที่ 1 พบว่า สถานภาพของผู้ปฏิบัติหน้าที่งานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน มีจำนวนทั้งสิ้น 219 คน โดยคิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ/เจ้าหน้าที่พัสดุ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70 และครู/อาจารย์/บุคลากร จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 91.30 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ผู้ที่ประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 133 คน คิดเป็น ร้อยละ 60.70 มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 5-10 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 34.20 และมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานพัสดุการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำแนกตามตำแหน่งวิเคราะห์ผลโดยการทดสอบค่าที (t-test) และประสบการณ์โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเมื่อพบนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe's test)

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานพัสดุการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติงานหน้าที่พัสดุ

ปัญหาการบริหารงานพัสดุ การบริหารงานพัสดุ	หัวหน้าเจ้าหน้าที่ พัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุ (N = 19)		ครู/อาจารย์/ บุคลากร (N = 200)		t	p
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านการจัดหาพัสดุ	3.13	0.22	3.10	0.22	0.48*	0.64
2. ด้านการควบคุมพัสดุ	2.83	0.24	2.88	0.24	-0.97	0.34
3. ด้านการบำรุงรักษาพัสดุ	3.84	0.22	3.83	0.39	1.27*	0.21
4. ด้านการจำหน่ายพัสดุ	3.63	0.11	3.62	0.12	-1.88	0.20
รวม	3.36	0.20	3.36	0.24	-1.10	0.35

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัญหาการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติงานหน้าที่พัสดุ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ซึ่ง ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารงานพัสดุการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมือง
 แม่ฮ่องสอน จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานพัสดุ การบริหารงานพัสดุ	ประสบการณ์														ระดับ ปัญหา
	ไม่เกิน 5 ปี (N = 133)				ตั้งแต่ 5-10 ปี (N = 75)				มากกว่า 10 ปี (N = 11)				รวม (N = 219)		
	$\bar{x}$	SD	ระดับ	อันดับ	$\bar{x}$	SD	ระดับ	อันดับ	$\bar{x}$	SD	ระดับ	อันดับ	$\bar{x}$	SD	
1. ด้านการจัดหาพัสดุ	3.09	0.23	ปานกลาง	3	3.13	0.21	ปานกลาง	3	3.16	0.22	ปานกลาง	3	3.10	0.22	ปานกลาง
2. ด้านการควบคุมพัสดุ	2.87	0.24	ปานกลาง	4	2.90	0.25	ปานกลาง	4	2.87	0.28	ปานกลาง	4	2.88	0.24	ปานกลาง
3. ด้านการบำรุงรักษาพัสดุ	3.77	0.22	มาก	2	3.79	0.21	มาก	2	3.85	0.19	มาก	2	3.78	0.22	มาก
4. ด้านการจำหน่ายพัสดุ	3.79	0.28	มาก	1	3.89	0.28	มาก	1	3.74	0.22	มาก	1	3.82	0.28	มาก
รวม	3.38	0.24	ปานกลาง		3.42	0.23	ปานกลาง		3.40	0.22	ปานกลาง		3.39	0.24	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัญหาการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนจำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานพัสดุที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปีมีปัญหาการปฏิบัติงานพัสดุโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการจำหน่ายพัสดุ ด้านการบำรุงรักษาพัสดุด้านการจัดหาพัสดุและด้านการควบคุมพัสดุ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานพัสดุที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5-10 ปีมีปัญหาการปฏิบัติงานพัสดุโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการจำหน่ายพัสดุ ด้านการบำรุงรักษาพัสดุ ด้านการจัดหาพัสดุ และด้านการควบคุมพัสดุ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานพัสดุที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีมีปัญหาการปฏิบัติงานพัสดุโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการจำหน่ายพัสดุ ด้านการบำรุงรักษาพัสดุ ด้านการจัดหาพัสดุ และด้านการควบคุมพัสดุ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำแนกตามตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานพัสดุ	แหล่งความแปรปรวน	df	ss	MS	F	p
1. ด้านการจัดหาพัสดุ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.13	0.06	1.29*	0.28
	ภายในกลุ่ม	216	10.56	0.05		
	รวม	218	10.69			
2. ด้านการควบคุมพัสดุ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.04	0.02	0.33*	0.72
	ภายในกลุ่ม	216	12.76	0.06		
	รวม	218	12.80			
3. ด้านการบำรุงรักษาพัสดุ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.05	0.03	0.56*	0.57
	ภายในกลุ่ม	216	10.40	0.05		
	รวม	218	10.45			
4. ด้านการจำหน่ายพัสดุ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.61	0.30	3.94*	0.02
	ภายในกลุ่ม	216	16.71	0.08		

	รวม	218	17.32			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.21	0.10	1.53*	0.40
	ภายในกลุ่ม	216	12.61	0.06		
	รวม	218	12.82			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานพัสดุการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำแนกตามประสบการณ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับรายด้านประกอบด้วยด้านการจัดหาพัสดุ ด้านการควบคุมพัสดุ ด้านการบำรุงรักษาพัสดุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการจำหน่ายพัสดุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายด้าน ปรากฏว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเกือบทุกด้าน กรณีที่พบความแตกต่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) ทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามประสบการณ์ ด้านการจัดหาพัสดุ

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{x}$	มากกว่า 10 ปี	5-10 ปี	ไม่เกิน 5 ปี
		3.16	3.13	3.09
มากกว่า 10 ปี	3.16	-	.078	.036*
5-10 ปี	3.13		-	.041*
ไม่เกิน 5 ปี	3.09			-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 5 พบว่า ด้านการจัดหาพัสดุแตกต่างกัน 2 คู่ คือ ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี กับประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี โดยประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีปัญหามากกว่า ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี และประสบการณ์ 5-10 ปี กับประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี โดยประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีปัญหามากกว่าประสบการณ์ 5-10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามประสบการณ์ ด้านการควบคุมพัสดุ

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{x}$	มากกว่า 10 ปี	5-10 ปี	ไม่เกิน 5 ปี
		2.87	2.90	2.87
มากกว่า 10 ปี	2.87	-	.023*	.005*
5-10 ปี	2.90		-	.028*
ไม่เกิน 5 ปี	2.87			-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 6 พบว่า ด้านการควบคุมพัสดุแตกต่างกัน 2 คู่ คือ ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี กับประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี โดยประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีปัญหามากกว่า ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี และประสบการณ์ 5-10 ปี กับประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี โดยประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีปัญหามากกว่าประสบการณ์ 5-10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามประสบการณ์ ด้านการบำรุงรักษาพัสดุ

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{x}$	มากกว่า 10 ปี	5-10 ปี	ไม่เกิน 5 ปี
		3.85	3.79	3.77
มากกว่า 10 ปี	3.85	-	.060	.071
5-10 ปี	3.79		-	.011*
ไม่เกิน 5 ปี	3.77			-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 7 พบว่า ด้านการบำรุงรักษาพัสดุแตกต่างกัน 2 คู่ คือ ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี กับประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี โดยประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีปัญหามากกว่าประสบการณ์มากกว่า 10 ปี และประสบการณ์ 5-10 ปี กับประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี โดยประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีปัญหามากกว่าประสบการณ์ 5-10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 8 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามประสบการณ์ ด้านการจำหน่ายพัสดุ

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{x}$	มากกว่า 10 ปี	5-10 ปี	ไม่เกิน 5 ปี
		3.74	3.89	3.79
มากกว่า 10 ปี	3.74	-	.155*	.050*
5-10 ปี	3.89		-	.104*
ไม่เกิน 5 ปี	3.79			-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 8 พบว่า ด้านการจำหน่ายพัสดุแตกต่างกัน 2 คู่ คือ ประสพการณ์มากกว่า 10 ปี กับประสพการณ์ไม่เกิน 5 ปี โดยประสพการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีปัญหามากกว่าประสพการณ์มากกว่า 10 ปี และประสพการณ์ 5-10 ปี กับประสพการณ์ไม่เกิน 5 ปี โดยประสพการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีปัญหามากกว่าประสพการณ์ 5-10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัญหาและการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ตามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานพัสดุมิใช่ขอควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัญหาและการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ตามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่พัสดุโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจำหน่ายพัสดุ ด้านการบำรุงรักษาพัสดุ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการจัดหาพัสดุ และด้านการควบคุมพัสดุ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารงานพัสดุผู้ปฏิบัติหน้าที่พัสดุจะนำเอาองค์วิชาความรู้ ประสพการณ์ ความชำนาญ ตลอดจนทั้งนำกลยุทธ์มาประสมประสานประยุกต์ใช้ให้ตรงกับประเด็นความต้องการ ความถูกต้อง และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล ควรจะต้องมีการกำหนดแนวทาง ทิศทาง และขั้นตอนการดำเนินงานให้ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของรัชดาพร บุญตา (2561) ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ได้เสนอไว้ 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการจัดหาพัสดุ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ควรจัดทำคู่มือแบบฟอร์มการจัดซื้อจัดจ้างและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้สถานศึกษาปฏิบัติงานเป็นแนวทางเดียวกัน ด้านการควบคุมพัสดุ ควรมีการกำหนดขั้นตอนการเบิก - จ่าย โดยพิมพ์เอกสารพร้อมคำอธิบายให้ชัดเจน ด้านการบำรุงรักษาพัสดุ ควรตั้งงบประมาณซ่อมแซมบำรุงรักษาพัสดุให้เพียงพอเพื่อให้การใช้การได้ตลอดอายุการใช้งาน และด้านการจำหน่ายพัสดุควรตรวจสอบสภาพครุภัณฑ์อย่างจริงจังเพื่อดำเนินการจำหน่ายออกจากบัญชี

2. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำแนกตามตำแหน่ง และประสพการณ์ พบว่า

2.1 เปรียบเทียบปัญหาและการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่งานพัสดุ โดยรวมและรายด้านประกอบด้วย ด้านการจัดหาพัสดุ ด้านการควบคุมพัสดุ ด้านการบำรุงรักษาพัสดุด้านการจำหน่ายพัสดุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุและเจ้าหน้าที่พัสดุ ได้รับการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535(แก้ไขเพิ่มเติมฉบับ ที่ 6 พ.ศ. 2545) และพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 จึงทำให้มีความชำนาญและแม่นยำ ในการบริหารงานพัสดุมากกว่า ตำแหน่งครู/

บุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญจิตร จำปาวาน (2556) ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการบริหารพัสดุของสถานศึกษาจำแนกตามตำแหน่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเบลแมน (Bellman, 2000) ผลการวิจัยมีความสัมพันธ์กับปัญหา 12 ประการ ที่เกิดขึ้นในการวิจัย การจัดการผลิตและระบบควบคุมพัสดุ ผู้เชี่ยวชาญมีความต้องการให้การศึกษาและฝึกอบรม 11 ประการ เพื่อช่วยลดปัญหาเหล่านี้ ปัญหาที่สำคัญที่สุด 3 ประการที่เกิดขึ้นในการผลิตและระบบควบคุมพัสดุ ได้แก่ ปัญหาด้านการฝึกอบรมระบบข้อผิดพลาด การสื่อสารและความต้องการ ด้านความสามารถของบริษัทที่ต้องการมากที่สุดมี 3 ประการ ได้แก่ การฝึกอบรมระบบ ความรู้และความเกี่ยวข้องกับการจัดการและฝึกอบรมอย่างชำนาญโดยผู้ฝึก

2.2 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานพัสดุการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำแนกตามประสบการณ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับรายด้านประกอบด้วยด้านการจัดหาพัสดุ ด้านการควบคุมพัสดุด้านการบำรุงรักษาพัสดุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านด้านการจำหน่ายพัสดุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้ปฏิบัติหน้าที่งานพัสดุที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีปัญหามากกว่าผู้ปฏิบัติงานหน้าที่งานพัสดุประสบการณ์มากกว่า 10 ปี และผู้ปฏิบัติหน้าที่งานพัสดุประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปีมีปัญหามากกว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่งานพัสดุประสบการณ์ 5 ถึง 10 ปีทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่งานพัสดุที่มีประสบการณ์ 5 - 10 ปีและประสบการณ์มากกว่า 10 ปี ได้ผ่านการปฏิบัติหน้าที่งานพัสดุดูการประชุมอบรมสัมมนาจึงมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่งานพัสดุมากกว่าผู้ปฏิบัติงานพัสดุที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชดาพร บุญตา (2561) ผลการวิจัยพบว่า เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตพนมสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่งานพัสดุโดยรวม และด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดหาพัสดุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธนศ หอมทวน (2553) พบว่า ปัญหาการบริหารงานพัสดุในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 จำแนกตามตำแหน่งของผู้ปฏิบัติงานพัสดุ โดยรวมและรายได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากการศึกษาปัญหาและการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน เป็นการหาแนวทางในการสร้างคู่มือการบริหารงานพัสดุที่เหมาะสมสำหรับองค์กร จึงควรมีการพัฒนาการบริหารงานพัสดุของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อเป็นการพัฒนารูปแบบที่เหมาะสม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีต่อกันระหว่างหน่วยงาน

2. ควรมีการทำวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานพัสดุและผลลัพธ์ที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการคลัง. (2560). พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2564). จาก<https://www.gprocurement.go.th>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- ขวัญจิตร จำปาวัน. (2556). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธเนศ หอมทวน. (2553). ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานพัสดุในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัชดาพร บุญตา. (2561). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตพนมสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1. (2562). รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ 2562. งานติดตาม และประเมินผล กลุ่มนโยบายและแผน. จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- Bellman, E. R. (2000, April). *Problems encountered and educational/ training competencies Required in the implementation and operation of an automated production and Inventory control system*. Dissertation Abstracts International, 60(10), 5213-B.

